

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Významní kladenští rodáci

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0950
Kódování materiálu	VY_32_INOVACE_dej2_kld18
Označení materiálu	kld18_rodaci.pdf
Název školy	Gymnázium Kladno
Autor	PaedDr. Zuzana Vlčková
Anotace	Výukový materiál seznamuje žáka s některými významnými osobnostmi průmyslu, vědy, kultury a sportu na Kladensku
Předmět	Dějepis
Tematická oblast	Kladno
Téma	Významní kladenští rodáci
Očekávané výstupy	Žák umí vyjmenovat významné kladenské rodáky, kteří byli činní v různých oborech. Umí je zařadit do dobového kontextu.
Klíčová slova	Kladno, rodák, osobnost, kultura, věda, sport
Druh učebního materiálu	Dokument pro samostatnou práci žáků
Ročník	6 - 9
Cílová skupina	Nižší stupeň osmiletého gymnázia, druhý stupeň základní školy
Ověřeno	19.5.2014, O4
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	
Literatura:	
[1] KOLEKTIV AUTORŮ. <i>DOBÝVÁNÍ UHLÍ NA KLADENSKU: (historie kladensko-slánsko-rakovnické pánve)</i> . Ostrava: OKD, a.s., Ostrava, 2006.	
[2] KOVAŘÍK, Jiří a SCHMELZOVÁ. <i>Ocelový král: Karl Wittgenstein - mecenáš a sběratel : (1847-1913)</i> . 1. vyd. Kladno: Občanské sdružení Arteum, 2010, 78 s. ISBN 978-80-254-8719-8.	
[3] SEIFERT, Josef a Jiří KOVAŘÍK. <i>Doly, hutě a Kladno</i> . Kladno: Statutární město Kladno, 2013.	
[4] KOLEKTIV AUTORŮ. <i>Kladno v osobnostech</i> . Kladno: SVKKL, 1998.	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Významní kladenský rodáci

Kladno je město s bohatou industriální historií, ale žila a pracovala v něm řada vynikajících osobností činných v různých sférách života. Název kladenský rodáci byl zvolen pro zjednodušení. Některé osobnosti, které jsou uvedeny, se v Kladně nenarodily, ale jejich vliv na Kladno byl nepřehlédnutelný. Jiní významní lidé se v Kladně narodili, ale velkou část svého tvůrčího života prožili zcela jinde. A Kladno má samozřejmě také své vynikající rodáky, kteří prožili ve městě celý svůj život.

Cyril Bouda (1901 Kladno – 1984 Praha) – významný výtvarník, grafik, knižní ilustrátor, autor návrhů známek, exlibris, knižních vazeb a gobelínů

Antonín Čermák (1873 Kladno – 1933 Miami, USA) – podnikatel, politik, vystěhoval se s rodiči do USA, byl členem Demokratické strany, v roce 1931 se stal starostou Chicaga, zemřel při atentátu na prezidenta F.D.Roosevelta

Kilián Ignác Dientzenhofer (1689 Praha – 1751 Praha) – jeden z nejvýznamnějších architektů českého baroka, pracoval pro břevnovské benediktiny, v Kladně provedl rekonstrukci zámku, navrhl mariánské sousoší a kaple sv. Floriána

Zora Dvořáková (1934 Kladno) – historička, spisovatelka, výtvarnice

Jiří Hanke (1944 Kladno) - fotograf, čerpá náměty z kladenského prostředí

Josef Hoffmann (1870 Brtnice – 1956 Vídeň, Rakousko) – významný vídeňský architekt českého původu, spoluzakladatel Wiener Werkstätte, pro práci v Kladně byl doporučen K. Wittgensteinem, vytvořil zde návrhy Poldihausu, vily ředitele Hatlanka a část vstupu do Poldiny hutě

JUDr. Bohumil Hrabal (1914 Brno – 1997 Praha) – český spisovatel, vystudoval práva, ale poté pracoval v nejrůznějších profesích, svou zkušenost z kladenských hutí využil pro své práce Skřivánci na niti, Jarmilka, Krásná Poldi

MUDr. Jaroslav Hruška (1847 Solnice – 1930 Kladno) – lékař, básník, spisovatel, dramatik, byl starostou Kladna v letech 1889 – 1918, zasadil se výstavbu důležitých veřejných budov, které město v době svého rozvoje nezbytně potřebovalo

Jaromír Jágr (1972 Kladno) – jeden z nejslavnějších hokejistů světa, odchovanec hokejového klubu v Kladně

MUDr. Jaromír Jiroutek (1901 Praha – 1971 Kladno) – lékař, pediatr, od roku 1928 první dětský lékař v Kladně, později primář

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jiří Kolář (1914 Protivín – 2002 Praha) – básník, spisovatel, výtvarník, překladatel, ve 40. letech žil v Kladně, člen Skupiny 42, je znám zejména svými kolážemi

Vojtěch Lanna (1805 České Budějovice – 1866 Praha) – průmyslník, podnikatel, do Kladna přišel po objevení hlavní kladenské sloje, spoluzakládal Kladenské kamenouhelné těžbařstvo, založil Vojtěšskou huť, Pražskou železářskou společnost, vybudoval Buštěhradskou dráhu a další železniční tratě

MUDr. Vladimír Lemon (1923 Hýskov – 2012 Praha) – lékař, pedagog, publicista, hudebník, byl zakladatelem kladenského oddělení ARO, byl členem řady lékařských společností

Ing. Josef Lesák (1920 Červené Janovice – 2009 Pelhřimov) – byl nejmladším poslancem Národního shromáždění ČSR od roku 1946, spolupracovník Milady Horákové, v Kladně žil od roku 1952

Zdeněk Miller (1921 Kladno – 2011, Nová ves pod Pleší) - výtvarník, animátor, filmový režisér, scénárista, autor známého „krtečka“ a dalších pohádkových postavíček

MUDr. Bohuslav Niederle (1873 Praha – 1963 Praha) – lékař, pedagog, od roku 1903 první primář kladenské nemocnice

František Pavel (1869 Pouchov – 1939 Brno) – politik, starosta, byl členem sociálně demokratické strany, zvolen starostou v roce 1938, v roce 1939 zatčen gestapem a odvezen do Brna, kde ve vězení zemřel

Ota Pavel (1930 Praha – 1973 Praha) – spisovatel, novinář, během války žil v Buštěhradě, po válce pracoval nějakou dobu v Kladně na dolech, poté redaktor, zabýval se sportovní tematikou, náměty pro své knihy čerpal i z kladenského prostředí

Antonín Raymond (1888 Kladno – 1976 New Hope, USA) – proslulý architekt, působil v Japonsku a poté v USA, autor řady významných staveb, nositel Řádu bílého lva IV. stupně

Ludvika Smrčková (1903 Kladno – 1991 Praha) – sklářská výtvarnice, malířka, pedagožka, zakladatelka moderního českého uměleckého sklářství

Karel Souček (1915 Kladno - 1982 Praha) – malíř, grafik, ilustrátor, pedagog, rektor AVU, člen Umělecké besedy a Skupiny 42

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

František Stavinoha (1928 Zašová – 2006 Kladno) – spisovatel, pracoval v řadě profesí, z nichž čerpal pro svá literární díla, z kladenského prostředí jsou Hvězdy nad Syslím údolím, Figurky ze šmantů, Hvězdy nad městem

Václav Svatopluk Štulc P. (1814 Kladno – 1887 Praha) – kněz, básník, překladatel, publicista, autor vlastenecké poezie, stal proboštem vyšehradským, v roce 1845 vydal Pomněnky na cestách

Vojtěch Ignác Ullmann – architekt, absolvent pražské polytechniky a vídeňské Akademie, v Kladně je autorem původních pecí a dalších staveb ve Vojtěšské huti ve stylu novogotiky

Jitka Válová (1922 Kladno – 2011 Kladno) a **Květa Válová** (1922 Kladno – 1998 Kladno) – dvojčata, malířky, absolventky pražské AVU, žily a tvořily společně, členky výtvarné skupiny Trasa

Jan Váňa (1811 Hořovice – 1864 Praha) – podnikatel, známý především svým nálezem výchozu hlavní kladenské uhelné sloje v roce 1846 na katastru Kročehlav

Jan Vella (1906 Kladno – 1945 Skotsko) – pilot, stíhač, v roce 1939 odešel do velké Británie, létal u RAF, zahynul při civilním letu na dovolenou

Karl Wittgenstein (1847 Gohlis u Lipska – 1913 Vídeň, Rakousko) – průmyslník, podnikatel, podnikatelskými aktivitami vytvořil jeden z největších majetků Rakouska-Uherska své doby, na Kladně pracoval jako ředitel Pražské železářské společnosti a založil huť na výrobu ušlechtilých ocelí (Poldina huť)

Úkoly:

- 1) Prostuduj text o vybraných kladenských osobnostech.
- 2) Znáš nějaké další kladenské rodáky, kteří se proslavili v některém zajímavém oboru? Pracuj společně se spolužáky.
- 3) Vyber si postavu z výše uvedeného seznamu a pomocí internetu vyhledej podrobnější informace, případně obrázky.